

عنوان مقاله:

بررسی و محاسبه اثر مهاجرت مغزها بر رشد اقتصادی ایران از طریق کانال های مستقیم و غیر مستقیم

محل انتشار:

پژوهشنامه بازرگانی، دوره 14، شماره 55 (سال: 1389)

تعداد صفحات اصل مقاله: 46

نویسندگان:

ابوالفضل شاه آبادی - استادیار عضو هیات علمی دانشگاه بوعلی سینا

رقیه پوران - کارشناس ارشد علوم اقتصادی

خلاصه مقاله:

ادبیات قدیم مهاجرت مغزها بیان می کند که مهاجرت مغزها بر رفاه و رشد اقتصادی کشورهای فرستنده اثر منفی دارد، در حالی که ادبیات جدید با معرفی کانال های غیر مستقیم اثر گذاری مهاجرت مغزها بر رشد اقتصادی (سرمایه انسانی، سرمایه گذاری مستقیم خارجی، تجارت و وجوه ارسالی نیروی کار) احتمال تاثیر مثبت مهاجرت مغزها بر رشد اقتصادی را مطرح کرده است. در این مقاله به بررسی اثر مهاجرت مغزها از طریق کانال های مستقیم و غیر مستقیم بر رشد اقتصادی ایران، با استفاده از سیستم معادلات همزمان و آمار مهاجرت مغزها به ۱۳۳۹ پرداخته ایم. - کشورهای گروه هفت طی دوره ۱۳۸۶ تا ۳ بیانگر آن است که؛ ضریب متغیر نرخ مهاجرت مغزها SLS نتایج برآورد مدل به روش در معادلات سرمایه انسانی، تجارت و وجوه ارسالی نیروی کار، مثبت و در معادلات سرمایه گذاری مستقیم خارجی و رشد اقتصادی، منفی است. سرمایه انسانی، موجودی سرمایه فیزیکی، درجه بازبودن، سرمایه گذاری مستقیم خارجی، اثر متقابل وجوه ارسالی نیروی کار با متغیر موهومی انقلاب اسلامی و صادرات نفت اثر مثبت بر رشد اقتصادی ایران دارند. بطور کلی، مطابق نتایج تجربی اثر کل (خالص) مهاجرت مغزها بر رشد اقتصادی منفی است. این امر را می توان ناشی از سیاست های ناصحیح اقتصادی همچون تعیین نرخ دستوری ارز، دستمزد و بهره دانست که موجب انحراف نسبی قیمت عوامل و ایجاد شرایط دافعه مغز در ایران شده است. همچنین مطابق محاسبات انجام شده در این تحقیق، میانگین زیان خالص ۱۳۵۳ حدود چهار میلیون - هر فرد مهاجر بر تولید ناخالص داخلی ایران طی دوره ۸۶ دلار در هر سال است.

کلمات کلیدی:

مهاجرت مغزها / رشد اقتصادی / سرمایه انسانی / سرمایه گذاری مستقیم خارجی / تجارت / وجوه ارسالی نیروی کار / معادلات همزمان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1383719>

